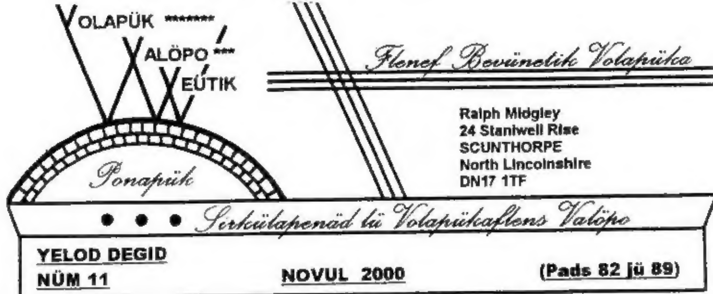

Ralph Midgley
24 Staniwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGID
NÜM 11 **NOVUL 2000** **(Pads 82 jü 89)**

O Volapükaflens Löfik !

Egetob penedi sököl de Cifal tö Zänabür Volapüka :-

<Redakan obsik, in Sirkülapenäd setula, äsüpädom, bi söl *Reinhard Haupenthal* ikusadom Cifali büik *Sprenger* dö tifam bukema ela *Schleyer*. Tefü kusadams verätik u neverätik, ab voätiko nen blufs, no labob tomi. Söl *Haupenthal* ivipom, bü yels ömik, das ob ninükob kusadi at in lartügi obik pro zälabuk (Festschrift/Festlibro) lönik okik, keli ob ärefudob ad dunön, begöl nämiko ome, das sekötom vödis lölöfiko fa om "sed neniam pagis la interkonsentitan prezon" (= ab neai äpelom suämi pebaicedöl). Ma *Haupenthal* fon kusada binon ek **Andy Künzli**, tefü kel nosi sevob, e, ta refud obik, *Haupenthal* ko vöds omik äsäjedom nunis obik, kelis ob ituvob in "*Volapükagased pro Nedänapükans*" (VpN 14.1949:4, p.13-14; :5, p. 17-19). No ävipom ninükön vödis ela *Sprenger* it in peneds omik söle *Schmidt*.

Lartüg at pluiko nunon, "(*Sprenger*) no ilabom nitedi verik tefü Volapük". Too igo lartüg et obik fa *Haupenthal* pepenöl in zälabuk omik mänioton bevü votikos, "(li) daŭrigis labori por la Shlejera verko estrante la svisan Volapük organizaĵon kaj redaktante la informilon "**Nuniel**" (1921-1935)" (*Sprenger*) ai ävobom tefü zil ela *Schleyer* as cif nogana jveizik e redakan nunöma "**Nuniel**" (1921-1935) e "(li) prizorgis la Volapük-muzeon de Eschen/FL" (=*Sprenger*) äkälom Volapükamusedi ela Eschen/FL).

Igo nunis, patiko kusadis nen bluf, fa pösod skilik e sevädik, kel binon Reinhard Haupenthal, mutov dotön e dasäkön. Dö jenav püka obsik dabinos mödikos ad datuvön.>

E penetis pluik tefik de flens obsik vüdom

Ralph

XI:83:2000

BÄNGALIY PÖFIK

Vönädo äbinos Bängaliy mu pöfik.

In tim seimik gurudan oma äsäkom omi :

"If idalabolöv-li domis tel, ed älogol, das blod olik äbinom nen dom alik, kisi udunolöv - li ?

"Ho! sunädo ogivoböv ome domi bal obik," ägespikom man pöfik.

Gurudan äsäkom omi säki telid :

"Ed if idalabolöv - li kunis tel, e blod olik no ädalabom kuni nonik - li ?"

"Id ogivoböv ome sunädo kuni bal obik," äbinon gespik Bängaliya.

Ab gurudan oma äsäkom omi fovo :

"Ab if idalabolöv - li gokis tel, e blod olik ädalabom noni-li ?

"Täno odunob nosi."

"Kikodo no - li ?" äsäkom gurudan.

"Bi ya dalabob gokis tel !"

PLEK SNATIK

O Siör ! No dalolöd, begö ! das vedob liegik, famik u nämädik.
Dunob ya dämi saidik.

VERÄTIKOS

Tim it binon sanan gretik

XI:84:2000

LÄRNOD FOLDEGMÄLID
DIL BALID : TED E DUSTOD

Merop romenik, kel keninädon i Brasiläni, primon ad dagetön gredäti veütik in vol tedik e dustodik, dub seveig petrola, mita, minas, äsä nitratas, largenta, kuprina e plumba, plä feilaprods mödik oka. Se Largäntän paseveigons patiko mit peflödöl, skins, mait, linumasid, medikag e vuit; se Bolivän i stanin; se Cilän : salpet, kuprin e lain; se Paragvän : skins e matet; se Luruguyän : prods nimik; se Peruvän : petrol, kuprin e vanadin; se Lekvadorän : kaf; se Kolumbän : kaf feinik, benens e petrol; se Venesolän : petrol, kaf e kak. Se zänoda-Merop seveigoy pato kafi e benenis, e se Mäxikän : petroli, largenti e kuprini. Se Kubeän seveigoy pato juegi e tabaki. Piano dü yels progedöl tedakosams bevü Merop romenik e Yurop mödikumons. Kluo obinos mu frutik ad studön Spanyänapüki desinü gudükumam tedakosamas pemäniotöl.

DIL TELID : KONFER DÖ BÜSID

Deli gudik ! mögosöv - li ad spikön ko söl : <*Velasquez*> ?
Binom jäfik tü timül at. Labol - li rajani ko om ?
Nö ! o söl ! ab is labol kadi obik. Fümos, das söl : <*Velasquez*> ogetedom obi, if lofol oni ome.
Mugudö ! Seidolös oli ! begö !

- -

Deli gudik, o söl : <*Gómez*>. Seidolös oli ! begö ! Tefü kis kanob - li dünön oli ?

Kompenät obsik : <*Gómez, Gómez y Hermanos*> (= els <Gómez> e blods) vilonöv kosikön ko ol. Nitedosöv obis levemo ad remön pato feri, stanini e kuprini, e klienobs ad bligidön ko ol balädi pro ol pötöfiki. Opelobsöv tä metals suämi su maket lonöfiki. Tefü pelastips buükobsöv ad pelön me tret u kädöfo u me cäk medamü bank netik läna. If pelobsöv kädöfo, tän odälolöv nendoto rabati geböfik mö 2½% (= dötums telelaf). Fräds valik demü lod, veig, tol e sur binonsöv kalü obs.

Atos no binon badik, ab omutob konsälidön kompenätani obik (u : dakonsälön ko kompenätan obik). Stebedolös pülatimilo du telefonob.

Begö ! <Bolívar 4640 (= foldegmäl foldeg) . . . .

<*Alberto*> - li ? Jäfol - li ? Tefos tedoti mu veütik . . . Kanol - li kömön sunädo ?
Gudö ! spetob oli.

PLIN SMALIK (XIII)
FA ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Planet folid äbinon ut büsidana. Man at äbinom so jäfädik, das igo no älöükom kapi lükömü plin smalik.

"Deli gudik," atan äsagom ome. "Zigarül olik binon kvänik."

"Kil e tel binons lul. Lul e vel, degtel. Degtel e kil, deglul. Deli gudik ! Deglul e vel, teldegtel. Teldegtel e mäl, teldegjöl. Timi nonik ad filidön oni. Teldegmäl e lul, kildegbal. Finö ! Klu binos lultumbalbalion mältumteldegtelmil veltumkildegbal."

"Mö kis - li lultumbalion ?"

"Lio ? Binol - li nog us ? Mö kis - li lultumbalbalion ? No plu sevob osi . . . Labob vobi so mödiki ! Binob fefik, ob, no pamuadob me luspikots ! Tel e lul vel . . . "

"Mö kis - li lultumbalbalion ?" ädönusagom plin smalik, kel neai in lif oma iklemom säki, ven isäkom oni.

Büsidan älöükom kapi :

"Sis yels luldegfol, dü kels lödob su planet at, petupob te kilna. Naed balid äbinon bü yels teldegtel fa lontad, kel ifalon de no sevob kiöpao. Ämekon noidi jeikik, ed edunob pölis fol in kobonum seimik. Naed telid äbinon bü yels degbal kodü reumatatatak. Nelabob koapamufi. No labob timi ad goulön. Binob fefikan, ob. Naed kilid . . . ekö on ! Klu äsagob lultumbalbalion."

"Mö kis - li balion ?"

Büsidan äsuemom, das no äbinon spel püda.

"Mö dins smalik balion at, kelis logoy seimna in sil."

"Mö musaks - li ?"

"Ab nö ! Mö dins smalik, kels nidons."

XI:86:2000

"Mö biens - li ?"

"Ab nö ! Mö dins smalik goldik, kels drimälükons tröganis. Ab binob fefik, ob ! No labob timi ad drimälön."

"Ag ! Mö stels - li ?"

"Fümö ! Mö stels."

"E kisi dunol - li me stels lultumbalion ?"

"Lultumbalbalion mältumteldegtelmil veltumkildegbal. Binob fefik, ob, binob kuratik."

"E kisi dunol - li me stels at ?"

"Kisi dunob - li me ons ?"

"Si !"

"Nosi. Dalabob onis."

"Dalabol stelis - li ?"

"Si !"

"Ab ya elogob regi, kel . . . "

"Regs no dalaboms. Lovereigons. Binos vemo difik."

"E ad kis dalab stelas fruton - li oli ?"

"Fruton obi ad liegön."

"E ad kis lieg fruton - li oli ?"

"Ad remön stelis votik, if ek tuvon - la onis."

"Atan, " plin smalik äsagom oke, "tikälom boso äs ludrinan oba."

XI:87:2000

Ye äsäkom nog säkis votik :

"Lio kanoy - li dalabön stelis ?"

"Kime binons - li ?" ägespikom, muriko, büsidan.

"No sevob osi. Neke."

"Klu binons obe, bi etikob dö ons balido."

"Saidos - li ?"

"Lesi ! Ven tuvol diamaini, kel duton neke, duton ole. Ven tuvol nisuli kel duton neke, duton ole. Ven labol tikamagoti balido, koedol pätön oni : duton ole. Ed ob, dalabob stelis, bi nek bü ob etikon ad dalabön onis."

"Atos binos verätik," äsagom plin smalik. "E kisi dunol - li me ons ?"

"Guvob onis. Kalkulob e dönukalkulob onis," äsagom büsidan. "Binos fikulik. Ab binob man fefik."

Plin smalik no nog päkotenükom.

"Ob, if dalabob särvigastofädi, kanob pladön oni zü särvig oba e kesumön oni. Ob, if dalabob flori, kanob plökön flori obik e kesumön oni. Ab no kanol plökön stelis !"

"Nö, ab kanob pladön onis ini bank."

"Kis sinifos - li ?"

"Sinifos, das penob su papüril numi stelas obik. E poso nüfärmükob me lök papürili et in layet."

"E binos - li valikos ?"

"Etos saidon !"

"Binos muadik," ätikom plin smalik. "Binos saido poedik. Ab no binos mu fefik."

Plin smalik ilabom tefü dins fefik tikamagotis vemo difikis, ka tikamagots daülanas.

"Ob," äsagom nogna, "dalabob flori, keli vatob ün del alik. Dalabob volkanis kil, kelis kluinob ün vig alik. Bi kluinob id uti, kel binon kvänik. Atos mögon frutön. Frutos volkanis oba, ed i frutos flori oba, das dalabob onis. Ab no frutol stelis."

Büsidan ämaifükom mudi, ab ätuvom nosi ad gespikön, e plin smalik ämogolom.

"Daülans binons fümiko go bisariks," äsagom balugiko oke dü täv.

£ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £ £

TÄVAVENTÜR IN LAPÄN (VI)

FA KARL MAY

"Aeitnan - saunö !" ätonädos yubölo se mud alik.

Jänäl äbinon mo; logs ämaifükons okis, ämufons okis stunölo du timil anik züo e poso id äliloy ya lifamali balid efe me ton vemo fümik :

"Muayi, vátopte malep - givolsöd bludi obe !"

Mot Snyära älülogof obi säkölo. Siöl ävinegob ofe me kap, ibo lad senöl obik no äkanon tadunön desiri lebüdik at mena, kel anu idagalom se deadaslip. Renastomäg votik pämaifükom sunädo, bi nin balida no saidon - la e blud peniniopedöl päseflapon. Täno mot e jiyufans kil ofa äjedofs okis love malädan e mud ata pälufulükon fa pösods fol so vemo, das ämutom lulna slugön büä ägetom timi ad natemön te balna. Ledils gretik bluda peflodöl änepubons so vifiko e

so lemödo in zibamaifod malädana pidabik ed om äblöfom lanäli so dulik moda at ad sekömön se dead, das päjekob ed ädredob e fino äbüdob, das zedoy. Ab te brefiküno äbinons lifanämots oma dönulifiköls nen vob at, ven me nam ägleipom len kap ed äplonom :

"Mon lep luokatest, mon lep havetetovum - dolob, pevunob !"

Äxämob topi, keli nam imalon ed ätuvob sveli nesmalik dis plädakapüt, keli äpolom. Klu jenöfo ko kap pijokon.

"Tunyi mon kalkap véketet - oyufob oli !" ätrodob omi ed äsumob tinturi obik.

"Tote lep päsker - binol - li sanan ?" äsäkom stunölo.

"Si," ägespikob ome ad galükön konfidi omik.

"Kisi labol - li is ?"

"Binos medin, kel ostilükon dolis ola."

"Smekon - li gudiko ?"

"No odrinol oni, oseitob oni su kap ola."

"Dälolös obe smelön oni !"

"Äkipob nenprüdiko fladili pemaifüköl len nud omik. Äninsugom väpi spita nämik me plid gloföl e täno ko logod egloriköl äbegom :

"Givolös medini obe buo ad drinön, härra !" (o söl !) Ovedob täno saunik vifikumo, ka if oseitol oni su kap."

(Fövot ün mul balidkömöl)